

VÁRI ATTILA

Torkos macska

VÁRI ATTILA (1946) Budapest

Olyan gyakran jutott eszébe édesanyja meséje a macskáról, hogy úgy érezte, ő az a koromfekete kandúr, akiről a mese szólt.

Hol volt, hol nem volt egy özvegy öregasszony, s annak volt egy olyan kajtárkodó, mindig éhes macskája, amelyik mindenre képes volt, hogy nem is annyira az éhségét, mint inkább a látvány keltette étvágyát elverje. Lopott kolbászvéget az asztalról, amiért jól elverték, megégette a lábát, amikor a fortyogó lábosból ki akarta halászni a legszebb májdarabot, de akkor járta meg igazán, amikor a kinyitott tetejű tejfölös kannából akarta kinyalni a maradékot. Addig-addig próbálkozott, hogy a nagy igyekezetében, ami azért is volt, nehogy rajtakapja a gazdasszonya, aki éppen az udvaron pletykálgodott a szomszédasszonyával, megcsúszott a lába a tükörfényes zománcú edényen, s fejfel esett a majdnem tejeles kannába. De az nem is a tejeles kanna volt, csak majdnem tejeles kanna! Éppen olyan, mint a másik, mert ebben a mézet tartották, s nemcsak az alján volt egy kevéske, mint ahogy lenni szokott a másikonál, mert még szinte félig volt az illatozó, aranysárga édességgel. Hát lánosanak csudát, megtelt az orra szája, s a méz úgy beragasztotta a szemét, hogy semmit sem látott. Olyan iszonyatos nyávogásba kezdett, mint akit nyúznak. A nagy sivalkodására beszaladt a konyhába az öregasszony, s amikor meglátta, hogy a vedlő bundájú fekete kandúr tönkretette a mézét, a farkánál fogva rángatta ki a kannából, aztán dühében beledobta a kerek kútba, s csak amikor a csobbanást hallotta a mélységes mélyből, akkor jött rá, hogy milyen butaságot is csinált.

– Drága jó Istenkém, most már nincs tiszta mézem, amit a teámba tehetnék, nincsen tiszta vizem a kutamban, amivel a szomjamat olthatnám, nincsen hízelkedő macskám, akit simogathatnék, hogy doromboljon az ölemben – jajgatta.

– Látod, kisbabám, milyen galibát okozhat a torkosság, de még annál is nagyobbat a hirtelen harag – fejezte be mindannyiszor a mesét Lénárd édesanyja.

Rég volt. A börtönben mégis mindig ez a mese jutott eszébe, amiben ő volt a torkos macska, a külvilág pedig a hirtelen haragú bosszúálló.

A hat hónap alatt, amelyet Lám Lénárd előzetes fogságban töltött, szinte minden percben a macskamese jutott eszébe, s most, felmentése és szabadulása után, a zuhany alatt is kútba vetett kandúrnak érezte magát.

Tömeg és újságírók várták volna a törvényszék előtt, de az ügyvédje úgy intézte, hogy a hátsó kocsikijárón keresztül távozhassanak, nem akarta, hogy a láthatóan kimerült védencét sokkolhassa a tolkodóan kíváncsi tömeg.

Az ügyvéd, a Lám-birtok bejáratát jelölő két fehérre festett kötőmb között állva, arra kérte az igazság győzelmét ünneplő tömeget, hogy menjenek haza, ne zavarják Lénárdot és Lénát, mert ez nem az a pillanat, amikor üdvívalgást, éljenzést szeretnének hallani.

Nézte, hogy ugyanazok az arcok, akik néhány hónapja még lincselni akartak, most az akkor szörnyeteg gyilkosnak tartott, de az ellene felhozott vádak alól felmentett embert éltetnék. Kezet akarnak rázni vele, s akaratlanul is egyetemi éveinek jelmondatára gondolt, a latin szólásra, mutandis mutatis,

változtatva a változtatandót, de akkor ők nem az ilyen száznyolcvan fokos érzelmi fordulatra gondoltak, hanem arra, hogy meg kell szüntetni a kádári rendszert, mert megszüntetendő.

Lassan szétszéledt a társaság, s farkasszemet nézve a birtokot védő vérebekekkel, csak az a néhány leghangosabb maradt, akik a rendőrségi erőszakos tüntetésen a halálbüntetés visszaállítását követelték, s azt, hogy azonnal adják ki nekik a feltételezések szerinti gyilkost, Lám Lénárdot, hogy igazságot szolgáltatthassanak a meggyilkolt lányokért.

Csak akkor mentek el, amikor a ház előtt elindult az alkalmazottakkal a páncélozott pénzszállító kocsis, s az ügyvédnek eszébe jutott, hogy azt mondja:

– Nem fog megállni, Lénárd úr hosszú időre elutazik, ne állják el az útját.

Az ügy akkor kezdődött, amikor ismeretlen szőke lány holttestére bukkantak a folyónál. Meztelen volt, s nem a víz sodorta partra. A boncolásnál megállapították, hogy megverték, s mielőtt megfojtották, nemi erőszak áldozata lett. Ruháit jóval a város alatt, a vízre hajló fűzfaágakon fennakadva találták meg, de azokban nem voltak iratai. A drága holmik nem tűntek viseltetnek, inkább vadonatújnak látszottak a többnapos ázás ellenére is, s a gyanú, egy feljelentés alapján, Lám Lénárdra terelődött, mert évek óta hasonló kinézetű lányok dolgoztak a milliós vagyon örökösénél, a különc hírében álló, titokzatos életet élő agglégény házában.

Eléggé sűrűn váltogatták egymást a házvezetőnői munkakörben alkalmazott szépségek, s nem látták végleg távozni őket soha, csak arra figyelt fel a város, hogy egyik napról a másikra valami idegen, de szintén szőke lány végzi a Lám-birtok számára a bevásárlásokat. A rendőrség feltételezése szerint a többiek is, Lám Lénárd kitarottjai, öten vagy hatan, valószínűleg kéjgyilkosság áldozatai lettek, s napokig keresték a birtokon az eltüntetett holttesteket, maradványokat, a bűntény tárgyi bizonyítékait, de nem találtak semmit.

Lénárdot mégis letartóztatták, begyűjtöttek a házból mindent, amit a bizonyításhoz szükségesnek tartottak. Számítógépeket, a kamerák merevlemezeit, a fürdőszobákban talált női piperéket, s tolmács segítségével kihallgatták a húsz év körüli új mindenest, Oxanát, az ukrán lányt is, aki azt vallotta, hogy Lénárd soha nem mozdult ki a házból, személyesen nem is találkozott, egy barátnője ajánlotta be erre a munkára, aki előtte itt szolgált, s aki most Máltán dolgozik egy öregotthonban. Csak interneten érintkeztek korábban Lénárddal, s amióta itt van, a házban is csak telefonon tartották a kapcsolatot. Ételliften küldte fel neki a reggelit, ebédet, vacsorát, s hogy olyan úriember volt a távolságtartás ellenére is, hogy csak csupa jó dolgot tud mondani róla. Egy évre előre kifizette, hogy segíthessen a bérével Kijevben maradt szülein, de azért mégis ellátta zsebpénzzel, s Lénárd számlájára vásárolhatta a fehérneműit, a kenceficéket, s olyan telefon-előfizetést kapott az új okos készülékhez, hogy korlátlanul hívhatta Ukrajnában élő családját.

Lénárdot őrizetbe vették, és intézkedtek előzetes letartóztatásba helyezéséről is, mert valaki összekötötte a friss gyilkosságot másik három, a környéken történt, lezáratlan ügygel, s feltételezték, hogy köze lehet mindenikhez a közutálatnak örvendő embernek. A gyanút, hogy Lénárd egy perverz, mindenre képes gyilkos, megerősítette az a tény, hogy rejtett kamerára bukkantak a lány lakrészéhez tartozó fürdőszobában, s a számítógépen megtalálták a titokban készült meztelen felvételeket is.

Este át kellett szállítsák a rendőrségről a börtönbe, mert valóságos tüntetés, lincshangulat alakult ki a kapitányság előtt. Kövel, palackokkal dobálták a rendőrséget, s féltő volt, hogy a felheccelt tömeg betör az épületbe, s darabokra tépi a feltételezett gyilkost.

A jobb érzésű emberek, akik maguk is részt vettek a választások utáni, napokig tartó politikai tüntetéseken, most megdöbbenve nézték az elszabdult indulatokat, az alpári szövegeket kórusban harsogó csürhét.

– És ha mégis ártatlan? – kérdezte a zöldségesnél az egyik vevő.

Csak annyit tudtak, hogy azok a lányok egytől egyig ukránok voltak, a Lám család ügyvédje intézte a munkavállalásukat, s egyik sem maradt egy évnél tovább, aztán úgy eltűntek, hogy senki sem tudta, hová mentek. Valahol Európában találtak másik munkát? Élnek? Halnak?

Feltűnő jelenség volt mindenik, s csak annyi szivárgott ki róluk a hivatal egyik alkalmazottja révén, hogy szerződésük értelmében házvezetőnként dolgoztak, s nagyon jó fizetést kaptak a Lám örököstől, Lénárdtól, mert a legdrágább divatbutikokban vásároltak, s arra is adtak, hogy csak márkás holmit vegyenek magukra.

Éhes férfiszemek kísérték őket olyankor, ha beszerző útjukat járták. A kerékpárt mindig a zöldséges előtti fához láncolták, és gyalog járták be a főutca üzleteit. Olyan napokon, amikor csak a konyha számára vásároltak, nem kellett sokat gyalogoljanak, egymás mellett volt a kenyeres, a húsos, az élelmiszerbolt, s mindkét csomagtartó kosarát jól megtöltve, úgy karikáztak fölfelé a meredek dombon, mintha nem is kellett volna erőlködniük.

A drogériában is a legdrágább illatszereket, arckrémeket, körömlakkokat, samponokat keresték, s mert néhanapján gumi óvszert is vásárolt az egyik, arra gyanakodott a város, hogy házvezetőnői teendőiken kívül más szolgáltatást is nyújtanak a Lám-vagyon örökösének, mert rajtuk, a lányokon kívül nem láttak soha más idegen nőt a birtok felé menni.

– Olyan gyönyörű lányokat soha életemben nem láttam, mint azok – mondta a zöldségüzlet tulajdonosa. – Mindig kerékpáron jöttek, hosszú szőke hajuk lobogott a szélben, a szemük pedig haragos tengerzöld volt, és mindenkinek olyan hosszú combja volt, hogy az ember nyaka belefáradt, amíg a bokájuktól a csípőjükig végiglegettette rajtuk a szemét. Mintha egyiptetűjű ikrek lettek volna. Hogy mit csináltak, mit kerestek a dombon, azt nem tudom pontosan. De az ember, ha esze van, nem manökeneket alkalmaz házicselédnek.

Dombnak nevezték, egyszerűen csak elhelyezkedése miatt, a Lám család várkastély méretű házát, de senki sem tudta, hogy az örökösön, Lénárdon és az állandóan cserélődő lányokon kívül él-e még valaki benne. Azt mindenki láthatta, hogy a „Lám antiquitás” feliratú páncélozott furgon, amellyel drága műtárgyakat szállítottak valaha, amolyan munkásbuszként minden reggel ugyanabban az időben érkezik a dombra, s délután négy óraker távoznak vele a műhelyekben dolgozó mesterek, de hogy hányan ülhetnek a kocsiban, azt senki sem tudta megmondani. Öreg pénzszállító páncélkocsi volt, ez vitte az értékes műtárgyakat a közelebbi nagyvárosok aukcióira, hozta a pénzkötegeket a zálogházakból, de a repülőtéri vámhoz is ezzel jártak. A bent ülőknek láthatatlanságot biztosító foncsorozott szélvédőjével és ablakaival utólag is csak növelte a város szűnni nem akaró kíváncsiságát.

A házat néhány véreb őrizte. Talán lehetett valami a földben, riasztó szagú vegyszer, áram vezetve egy láthatatlan drótba, mert ott, ahol a kerítés helye lett volna, vicsorogva megtorpantak, félelmetes tépőfogaikat mutogatva csak a szellemkerítés mellett, egészen a telek végéig kísérték az arra cselengőket, nem lépték át soha a birtok határát.

Évenként egyszer, általában január végén a biztonsági szolgálat emberei is látták fölmenni, ilyenkor ellenőrizték a riasztó- és videorendszert, s bár többnyire a városban laktak, tőlük sem lehetett megtudni, hogy lakik-e még valaki, valakik Lénárdon kívül a házban.

Lénárd senkinek sem hiányzott a közeli városkában. Nem voltak barátai, kapcsolatai sem a kortársaival, s azóta, hogy több mint húsz éve magántanuló

lett, csak olyankor járt a városban, többnyire akkor is csak hajnalban, ha szülei munkája miatt átkocsiztak rajta a repülőtérre menet. A városból tanárokat sem fogadtak mellé. Matematikából zseni lehetett volna, szerette az irodalmat és a történelmet, jó rajzos volt, s anyjától németül, apjától angolul tanult.

Olvasott és zenét hallgatott, néha unaloműzésből szörfölt a világhálón is, s általában havonta elkészített egy-egy üvegtárgy-tervet, s ha kedve volt pepecselni, újabb és újabb darabjainak fejezte be a festését annak a sèvres-i porcelán étkészletnek, amelyen még anyja kezdett el dolgozni. Délutánonként, amikor már elmentek az öreg mesterek, mert csak olyankor lépett a műhelyekbe, s általában azokon a napokon, ha kedve volt hozzá, akár éjfélig is a műhelyben maradt, és olyan tökéletes munkát végzett, mintha anyja és apja vezette volna a kezét. Szemüvegével, amelyben szódásüveg vastagságú lencse volt, szinte semmit sem látott, mégis képes volt tökéletes üvegterveket másolni az apja rajztömbjeiben szunnyadó hagyatékból, megfesteni a legapróbb részletekig is a kifogástalan hasonmás porcelán hamisítványokat. Ahhoz képest, hogy úgy nézett ki, mint egy túlsúlyos rozmár, ujjai zongorista finomságúak voltak.

A porcelánégető és az üveghuta csak késő ősszel, télen és a kora tavaszi napokon üzemelt, de az a két-három öreg mester, akiket még szülei alkalmaztak a kemencékhez, soha nem találkozott vele. Interfonnak nevezte azt a rendszert, amin keresztül értekezett velük, s amit szülei akkor telepítettek a műhelyekbe, ezzel akarták elérhetővé tenni a hálózatot a ház minden zugából, amikor végleg otthon maradt, s a mániás depresszió tüneteit mutatva, a bipoláris zavart diagnosztizáló orvos véleménye miatt attól tartottak, hogy kárt okoz önmagában, öngyilkos lesz.

Apja úgy tervezte meg az épületet, hogy az emeleti szobákat a műhelyek hulladék hője fűtse, mert a meleg hónapokban nem olvasztottak, nem égettek, csak az üvegekristályok csiszolásával, a porcelánok festésével foglalkoztak.

Lénárd kimaradt a középiskolából, ahol csúfolták, verték, lehetetlenné tették a napjait, mert kövér volt, esetlen és olyan rövidlátó, hogy azon már a szemüveg sem segített. Nekiment mindennek, s ügyetlen mozdulatai miatt leverte társai holmijait a padokról. Magántanuló lett, de szülei nem bánták, hogy otthon van velük, mert addig, amíg kimaradt a gimnáziumból, szinte nem is volt más témájuk naponta, mint a fiuk. Feltételeztek, elképzelték, megbeszéltek vele kapcsolatban olyan dolgokat, amikre éppen gondoltak, és állandóan az órát nézték.

– Még három óra – mondta az anyja, aki percre pontosan kiszámította, hogy a nyári szünetben mikor hallhatja meg a későig alvó, reggeli után a műhelybe ténfergő Lénárd csoszogását a lépcsőkön.

Lénárd apja nem akart feltűnő házat, de a hivatásuk miatt mégis uralta az épület a magaslato. Méretét és ízléses homlokzatát tekintve az erdőszéli ház akár kastély, szálloda is lehetett volna, de a két, magasan a tetőgerinc fölé nyújtózó téglakémény arról árulkodott, hogy valamiféle műhelyek üzemelnek benne. Gondozott park vette körül, kiépített útjai úgy ágaztak szerte-szét a dombról a völgy és az erdő felé, hogy azt a látszatot keltették, mintha ennek a bekerítetlen területnek a része lenne a város felé lejtő, végtelennek tűnő kaszáló és az épület mögött falként magasodó őstölgyes is.

Lénárd egyedül élt ebben a házban, amelyet hihetetlenül gazdag szülei az örökkévalóságnak, tartós és mutatós anyagokból építettek. Az a két földszinti műhely, amelyet eredetileg munkások tucatjainak szántak, nem is hasonlított egymáshoz, az egyik anyja porcelánműhelye, a másik apja liliputi üvegyára volt.

Iparművészek voltak, de nem vásárookra készülő bővílkon szereztek a vagyont. Régiségekkel kereskedtek, zálogházakat működtettek a városban. Ere-

detileg tárgyrestaurátor mesterként dolgoztak iparművészeti múzeumoknak, bár a műtárgyhamisító jobban meghatározhatta volna őket, mert mindketten nagy értékű és féltett darabok pótlásával, hiányos készleteknek az eredetivel tökéletesen összetéveszthető másolatainak gyártásával foglalkoztak más egyéb között.

Állandó megrendelőjük eleinte egy németországi régiségkereskedő volt, akinek londoni, párizsi, amerikai üzleteiben keltek el a háború viszontagságait csak részben átvészelő, de már tökéletesen kiegészített porcelán étkészleteik, barokk és szecessziós üvegcsillárjaik, serlegeik, vázáik. De apja keze alól kerültek ki azok a hamisítványok is, amelyek a híres francia üvegművésznek, Gallénak, az amerikai Tiffanynek egészen kezdő korszakában születhettek volna az árverési katalógusok feltételezése szerint. Születhettek volna, de nem akkor születtek.

Gyermektelenek, s már elég idősök voltak, amikor túl a negyvenen anyja gyakori rosszulletei miatt kórházba került, s ólommérgezés helyett, amire foglalkozása miatt gyanakodtak, terhességét állapították meg az orvosok.

Lénárd még húszéves sem volt, amikor néhány nap leforgása alatt meghaltak mindketten. Hatalmas vagyont örökölt, s a város csak arra emlékezett vele kapcsolatban, a bulvárlapokban hetekig folytatásos szappanoperaként életben tartott gyilkosságok kapcsán, hogy a temetési szertartás végén nem akart elmenni szülei sírjától.

Lénárd a kettős temetés napján úgy zokogott, mint kisgyermekkorában, amikor éjszaka rémülten riadt fel az ablakra vetülő, kísérteties árnyékok miatt. Hallani akarta újra azt, amit szégyellt, azt, ahogy még kamaszkorában is becézte az édesanyja.

– Kisbabám, édes kisbabám – és csókolgatta még idegenek előtt is a nála már másfél fejjel magasabb Lénárdot.

De a temetésen nem volt, aki vigasztalja. Nem tudta felidézni anyja hangját, sem az arcát. Ősöreg, megcsönkített platánt látott a temetői sétány szélén, egy évszázados lombtalan platánt, amelynek ágai, mint a tört mintázatú porcelánedények fonatai, úgy csavarodtak, kígyóztak, tekeredtek egymásra és egymás fölé. Hallotta is azt a jellegzetes hangot, ahogy az égetőből kiszedett porcelán megszólalt a kis fakalapács alatt, amikor esetleges repedéseket keresve, az anyja ütögette a tárgyait.

Ott, ahol a lombkorona kezdődött volna, a visszavágások éktelen dudorai torzították a platán törzsét, s Lénárd fölfedezte a kínlódó ágak között saját arcát. Hatalmas dagadék volt, torz vonásokkal, mert kövérsége miatt szinte eltűnt a szeme, a hájhurkák közül alig látszott a füle, de biztosan tudta, hogy ő az, hogy saját élethű szoborportróját zárják közre a halott fából polipkaroként kinövő, a szélben megfeszülő venyigevékony zöld hajtások.

A temetés után Lénárd kidobta a fürdőszobai mérleget. Úgyis csak százötven kilóig volt használható. Amikor utoljára állt rá, a szerkezet csörömpölve adta meg magát. Már nem érdekelté többé, hogy közelít a kétszázhoz, esetleg már több is lehet, s úgy élte az életét, mint függetlenné válása óta mindig. Az idő sem izgatta, úgy érezte, hogy emlékei beledermedtek valami kocsonyás iszapba, amiben nincsenek eligazodási pontok. Ebben a magányban felül tudott emelkedni azokon a sértéseken, a gúny és megvetés évein, amit a középiskola utolsó előtti évében élt át. Azon a nyáron még csak túlsúlyos volt, aztán hirtelen hízni kezdett, s karácsony táján már a száznegyvenes és az utolsó vonás között billegett a mérleg mutatója.

Rászálltak a többiek. És nem is a fiúk, a lányok voltak a kegyetlenebbek.

– Hallom, hogy nálatok tükör járólapp van a fürdőszobában a földön – mondta kedveskedve az egyik lány, aki már szinte minden fiúval lefeküdt, s akit ha nem is szépnek, de csinosnak, mutatósnak tartottak a többiek.

– Miért lenne tükör a földön? – kérdezte gyanútlanul Lénárd.

– Hogy gyönyörködhess a hangyáni pöcsödben, amit a hájadtól másként már nem láthatsz soha – mondta jó hangosan, hogy mindenki hallhassa, s amitől kitört a hullámzó, szünni nem akaró röhögés, mert azok, akik nem figyelték az elejétől a párbeszédet, társaiktól tudták meg, hogy a lány mivel is kezdte a heccelést, s így csoportokban, hol itt, hol ott tört ki a hangos vihogás.

Akkor maradt ki az iskolából.

Szeretett volna lányokhoz közelíteni, de nem mert, s mert egyik sem olyan volt, mint az aukciós házak katalógusaiban divatékszereket, márkás szalonok ruháit bemutató, északi szépségek, a szőke manökenek, akiket csodált, elhitette magával, hogy nem is izgatják a nők.

Ha megbámult is egy-egy lányt, olyan óvatos volt, mint a vadászatra készülő, földhöz lapuló macska. Arca a tudatos elfojtás miatt érzelemmentessé vált, nem látszott rajta sem öröm, sem pedig az, hogy feszült gyanakvással figyelte őket, a hozzá soha nem közeledőket, a számára érinthetetleneket.

Magánya első évében, a világhálón talált rá az ukrán lányokat ajánló oldalra. Házi ápolást, idősek gondozását vállalták. Egészségügyi szakiskolát végzett a többség, de orvosira is járt az, akit kiválasztott. És azt, hogy meg is érkezett alány, az ügyvédjének köszönhette, aki szerződési ajánlatot küldött Ukrajnába, várta is az állomáson Lénát, elmagyarázta neki Lénárd különös életmódját, s megnyugtatta, hogy nem szexrabszolgának szánják, szabadabb életet élhet majd a házban, mint amelyet valaha is el tudott volna képzelni magának.

A lánnyal hetekig kerülte a találkozást. Zárta a műhelybe vezető lépcsőház emeleti ajtaját, mint ahogy annak a lakrésznek a folyosóját is, ahol szobái, fürdőszobája volt.

Lénát anyja szobájában helyezte el, gardróbja, külön fürdőszobája volt, s az erkélyéről az erdőre lehetett látni, ahol hajnalonként őzek, szarvasok ke-resték a sózott kenyérszeleteket, amivel gyermekkorától a házhoz szoktatta őket az anyja. Most Lénára várt ez a feladat is. Láthatta az erdőből kimerész-kedő állatokat, akiket már a kutyák ugatásai sem zavartak, mintha tudták volna, azok soha nem lépik át a láthatatlan határt, s csak akkor csaholnak, ha idegen jár a környéken.

Hetente egyszer takarították a házat egy vállalkozás emberei. Porszívóztak, felmosták a műhelyeket, lépcsőházat, teraszokat, letörölték a bútorokat, leszedték a festményeket és letörölték a hátoldalukról a műhelyekből alattomosan felszivárgó port, az ajtók felső éleiről is, az ablakokat por- és páramentesítő vegyszerrel kezelték. Lénárd ilyenkor a pincébe menekült a takarítógépek sivító hangja elől.

Egy ilyen alkalommal, amikor a hangoskodó csapat levonulása után Léna ellenőrizte, hogy minden rendben van-e, összetalálkoztak az örökkön zárva tartott folyosói ajtó előtt.

Léna az ügyvédtől tudta, hogy Lénárd nagyon kövér, mégis meglepte az óriás csecsemő, akinek szétnyílt fürdőköpenye miatt láthatta a túlkelt kenyértésztaként szétfolyó testét. Lénárd döbbenten állt. Tudta, hogy szép a lány, hiszen az interneten látta a fényképeit, de a valóság túltett minden elképzelésén. Valamit motyogott, s még tiltakozni sem tudott, amikor Léna kivette az ajtóból a kulcsot.

– Most már láttalak – mondta. – Nincs értelme, hogy bujkálj. Mozognod kell, különben behalsz ebbe az életbe – tette hozzá szigorúan, mert kitört belőle a kijevei pszichiátrián gyakornokoskodó orvostanhallgató betegét féltő ösztöne.

Alig egy hónappal érkezése után le tudta beszélni a pizzán és kólán élő Lénárdot erről az önmérgezésről. Könnyű ételeket főzött, s a második hónap-

ban sikerült kimozdítania, minden hajnalban körbesétálták a házat, s rábeszélte a szobakerékpárra, az evezőpadra is.

Lénárd pontosan olyan engedelmes volt vele, mint anyjával, s lassan kialakult az a kötelék, amely több volt, mint egyszerű barátság, mert a meghittség mellett olyan érzelmek keveredtek éjszakába nyúló beszélgetéseik alatt a nyugalmat árasztó hangulatba, amely miatt Lénárd úgy érezte, hogy szerelmes a lányba. Elég művelt volt ahhoz, hogy a Lénából feléje áramló kedvességet ne a szerelem viszonzásaként értelmezze, de egyre felszabadultabb lett. Hónapokkal a lány érkezése után, egy éjszakai beszélgetésük alatt, hosszas nyekergés, köntörfalazás és vargabetűket író mondatok végén bevallotta, hogy még szűz, nem volt soha nővel. Nehezen tudta kifejezni magát, mert abban a társalgási, kereskedelmi angol nyelvben, amelyet használt, nem léteztek azok a szavak, amelyekkel értelmesen mondhatta volna el életének ezt a tabuként kezelt titkát. Félt, Léna félreértheti, hogy azt gondolja, most szexet, szerelmet koldul, s a vallomása végén olyan zokogás rázta meg, amitől Léna előbb megrémült, aztán megértően, a túlzó szemérmét legyőző ember iránti együttérzésből mellé ült, és nyugtatásképpen simogatni kezdte a könnyektől lucskos arcot.

Közel kerültek egymáshoz, mégis hónapok teltek el, s akkor sem Lénárd volt a kezdeményező abban, hogy megérezhesse egy meztelen nő testének közelségét. Lénát talán a hónapok önmegtartóztatása miatti vágy vitte az ágyba, talán nem, de nem volt elég tapasztalt ahhoz, hogy a közelségtől megrettenő férfiban oldja a feszültséget, s így az a néhányszori kísérlet, hogy lefeküdjenek egymással, mindegyre zátonyra futott.

Lénárdban dolgozott a megsértett férfiúi hiúság, amely miatt olyan lett, mint egy elszabadult hajóágyú. Néhányszor megalázóan viselkedett a lánynyal. Megbántotta, majd bocsánatot kért, hogy ismét gonoszkodó mondatokkal bánthassa. Lénában is egyre nőtt a feloldhatatlan tehetetlenség érzése, mert tapasztalatlan volt ő is, és nőiessége minden, de mégis csekély fortélyával nem tudta elérni, hogy ne aktus előtti magömléssel érjenek véget gyengécske kísérleteik, s így egyre feszültebbek lettek. A meghittségből átváltva, az egymást gyanakodva figyelők, az egymást már-már kerülők távolodásává alakult megértés helyett a viszonyuk.

Egyszerre jutottak arra a gondolatra, hogy nem lesz jó vége a kapcsolatuknak, s döntöttek arról, hogy Léna elmegy Németországba, ahol egy kórházban már várta is az állás. Utolsó tette az volt a Lám-birtokon, hogy megvárta még gyermekkori barátnőjét, akinek felajánlotta a helyét, s néhány napig maradvá bevezette Lénárd szokásaiba, nehezen kialakított életrendjébe, de nem beszélt a távozás igazi okáról. Azt mondta, hogy német nyelvtudását akarja gyarapítani, s a diákállás mellett be akarja fejezni az orvosit.

Olga, a második lány majdnem egy évig maradt, távozása előtt egyik barátnőjét ajánlotta Lénárdnak, s ilyen lánc végén került a házba Lénárd letartóztatása előtt néhány héttel az utolsó, Oxána, aki a kezdetektől már a hatodik volt a sorban.

A per beindulása előtt az ügyvéd Máltától Frankfurtig, Londontól Luxemburgig, Párizsig felkutatta a lányokat. Nem volt nehéz dolga, mert mindenik ismerte a megelőzőt, s utazási költségmentes is biztosítva hamar elérte náluk, de nem az ingyen út miatt, hogy eljőjenek és tanúskodjanak, amikor megtudták, mi történt, mert megjelenésükkel bizonyíthatták, és bizonyították is, nem lettek kénygyilkosság áldozatai, élnek, s Lénárd tisztességesen viselkedett velük.

Igazolást hoztak munkahelyükről, kórházakból, szeretetotthonokból, családoktól, ahol ápolóként, nővérként, gyermekfelügyezőként dolgoztak, hogy bejelentett lakcímük van, törvényes munkavállalók, munkájukkal elégedettek

a foglalkoztatóik, mert az ügyész azt találta mondani az iratismertetéskor, hogy nem a lefizetett kurvák tanúvallomásai döntenek el Lénárd ártatlanságát.

Léna, bár szeretett volna, de a védelem tanújaként nem találkozhatott Lénárral. Csak a folyosón látta, amikor ügyvédi beszélőre vitték. Végzett orvos volt, túl egy házasságon, s hat évvel idősebben biztosan tudta, hogy akkor, azokban a feszültségektől terhes napokban nem lett volna szabad magára hagynia Lénárdot. Sejtette, hogy életében senkitől sem fog olyan feltétel nélküli szeretetet, biztonságot kapni, mint amit mellette érezhetett volna. Meg szeretne volna simogatni a fejét, becézve mondani neki, hogy drága kisbabám.

Felmentéssel végződött a per. A lányokkal ment haza, akik felhőtlenül boldogok voltak, csak Lénán látszott, hogy nagyon töpreng valamin.

Otthon, mert börtönzagúnak, mocskosnak érezte magát, zuhanyozással kezdte, s amikor meglátta penészszerű arcát, a borzalmas börtönkoszt miatti hirtelen fogyástól a testén mindenhol lötyögő és összeráncosodott bőrt, nem szomorú lett, hanem dühös. Nem értette, hogy tanúskodhat valaki olyasmiről, amiről tudván tudja, hogy nem igaz. Egy ember, akit először nem ismert fel, hajdani gimnáziumi osztálytársa, azt állította a tanúk padján, hogy a feltételezett gyilkosság időpontjában látta a folyóparton őt. Ott, ahol soha életében nem járt. A lányt nem látta tisztán, mondta, csak annyira emlékszik, hogy az is szőke volt, de az elhízott, potrohos embert látta, azt nem téveszteni össze senkivel, nincs is más hozzá hasonló a városban.

Ha eddig emberkerülő volt, a börtön embergyűlölővé tette, s nem akart kiszállni a zuhany alól, mert tudta, hogy Léna várja, beszélni akar vele, s attól félt, hogy olyasmit hall, ami végérvényesen megváltoztathatja az életét. És nem akart változást. Büntudatot érzett, hogy valaha idehozta a házába azokat a lányokat, akik nem vették észre, akiknek nem mutatta, de olyan mélységes éhséggel, mohósággal leste őket, hogy az már szinte fáj, miközben tudta, hogy soha nem lesznek a szeretői. Léna után, ahogy egymásnak adták a kilincset és a tapasztalataikat, biztos volt abban, Olga tudott próbálkozásairól, kudarcairól, s ha ő tudta, tudhatták a többiek, az utána következők is. És nem akart több próbálkozást az életben.

Egyre biztosabban tudta, hogy ő az a torkos kandúr anyja meséjéből, s látta is magát, ahogy torha teste beleszorul abba a bődönbe, amelyben csupa meztelen szőke lányok úszkálnak az aranyfényű mézben.

A teljes nyomáserőre állított zuhany vízsugara úgy csapkodták, mintha pálcákkal, vesszőkkel verték volna a fenekét. Mégsem akart kiszállni. Tudta, hogy Léna mondani akar valamit, talán valami fontos dolgot, és ő is mondani akar Lénának valami fontosat, de gyávább volt, mint a börtön előtt, s úgy érezte, az, amit hallana, átírná napjait, mássá téve az életét. És semmit sem akart, csak visszakapni a csendet, a magányt és befejezetlen üvegeit, porcelánjait, s hogy hajnalonként anyja szobájának teraszáról nézhesse a szarvasokat, őzeket.

Lénárd arra számított, hogy Léna elunja a várakozást, és talán hamarosan elmegy.

Léna arra számított, hogy Lénárd befejezi a zuhanyozást, és hamarosan kijön.

És csak vártak és csak vártak.

